

IV. De studerende

1. Adgangen til universitetet

Bestand og tilgang af studerende

Pr. oktober var bestanden af studerende ved universitetet ialt 24.937. I forhold til bestanden på samme tidspunkt sidste år er der tale om et fald på 1.152. Der har i 1985 ligeledes været et faldende antal nyimmatrikulerede og stu-

dieskifttere. Der blev således immatrikuleret 466 færre end året før, og omkring 70 færre skiftede studium. Bestanden af studerende fordelte sig på de enkelte fakulteter som vist nedenfor:

	Bestand	Heraf nyimm.
Teologiske Fakultet	780	84
Samfundsvidenskabelige Fakultet	6.605	973
Lægevidenskabelige Fakultet	2.826	239
Humanistiske Fakultet	9.635	774
Naturvidenskabelige Fakultet	5.084	620
Universitetet i alt	24.934	2.690

Adgangsbegrænsning

I 1977 indførtes adgangregulering til de videregående uddannelser. Reguleringen omfatter alle uddannelser på Københavns Universitet. Adgangen til uddannelserne sker ved optagelse til et optagelsesområde, der kan omfatte én eller flere uddannelser.

Direktoratet for de videregående Uddannelser fastsætter hvert år antallet af optagelsespladser på hvert enkelt optagelsesområde.

Følgende oversigt viser antallet af optagelsespladser i 1985 på optagelsesområderne inden for Københavns Universitet (tallene er inklusive overbookingpladser):

Optagelsesområde	Antal pladser
Lægevidenskab	275
Naturvidenskab	436
Biologi	150
Geografi	45
Geologi	55
Aktuar	45
Legemsøvelser	24
Datalogi/matematik/kemi/fysik	60
Datalogi/andet	60
Teologi	110
Humaniora I*	628
Humaniora II*	120
Audiologopædi	22
Musik	55
Psykologi	115
Jura	560
Samfundsfag/forvaltning	70
Forvaltning/datalogi	50
Statsvidenskab	370
Sociologi	40
Kultursociologi/antropologi	50

*) Humaniora II omfatter filmvidenskab, kunsthistorie, litteraturvidenskab og teatervidenskab. Humaniora I omfatter øvrige humanistiske fag, bortset fra audiologopædi, musik og psykologi.

Hvis der er flere ansøgere, end der er pladser til på de enkelte optagelsesområder, begrænses adgangen efter de regler, der er fastlagt i »Bekendtgørelse om optagelse ved uddannelserne på København, Århus og Odense Universiteter«.

I 1985 var der adgangsbegrænsning på alle uddannelser på Københavns Universitet med undtagelse af de naturvidenskabelige kandidatuddannelser, hvor der ved optagelsens afslut-

ning endnu var ledige pladser. I følgende oversigt er grænsekvotienten for de enkelte optagelsesområder vist. Grænsekvotienten for gruppe I er således den laveste eksamenskvotient, der gav optagelse, mens den kvotient, der er anført for gruppe II, er den laveste eksamenskvotient, som i forbindelse med 18 mdr.s godkendt erhvervs erfaring gav adgang til det pågældende optagelsesområde.

Optagelsesområde	Gruppe I kvotient	Gruppe II kvotient
Lægevidenskab	9,7	8,9
Naturvidenskab	120 ledige pladser	
Biologi	8,7	7,9
Geografi	7,9	—
Geologi	7,6	—
Aktuar	8,0	—
Legemsøvelser	8,9	8,4
Datalogi/matematik/kemi/fysik	9,4	8,7
Datalogi/andet	9,8	9,0
Teologi	8,2	6,8

Optagelsesområde	Gruppe I kvotient	Gruppe II kvotient
Humaniora I	8,5	7,5
Humaniora II	9,4	8,6
Audiologopædi	9,8	9,5
Musik	9,2	8,7
Psykologi	9,5	8,9
Jura	9,2	8,4
Samfundsfag/forvaltning	9,2	8,3
Forvaltning/datalogi	8,5	7,7
Statsvidenskab	8,5	7,1
Sociologi	8,9	8,5
Kultursociologi/antropologi	9,6	9,1

De ledige pladser på naturvidenskab, blev efter optagelsesreglerne udbudt i en »2. optagelsesrunde«, og samtlige ansøgere blev optaget.

Optagelse på tilsagn

I alt 406 ansøgere, der i 1985 lå tæt på at blive optaget på deres 1. prioriterede uddannelse, fik løfte om at blive optaget på denne uddannelse i 1986. De, der fik tilsagn om optagelse i 1986, skal normalt inden optagelsen optjene erhvervs erfaring – eventuelt i kombination med »Faglig Supplering«.

368 ansøgere fik i 1984 tilsagn om optagelse i 1985, af disse udnyttede 279 tilsagnet, hvilket svarer til, at 77 % af de givne tilsagn blev indløst.

Dispensater og udenlandske studerende 1985

Pr. 1. september 1985 har Dispensationskontoret modtaget ca. 340 ansøgninger om dispensation og ca. 300 ansøgninger om optagelse på grundlag af godkendte udenlandske eksaminer. Herudover en række henvendelser og ansøgninger fra udlændinge, hvis ansøgningsgrundlag ikke kunne godkendes.

Tallene for primære dispensationsansøgninger fra 1. januar til 1. september 1985 er imidlertid ikke af væsentlig interesse for optagelsen 1985, idet langt de fleste dispensater først vil kunne søge optagelse om 1-2 år, når de krævede tillægsprøver er bestået, men de kan have en vis relativ interesse. Derimod er tallene for dispensater fra 1983 og 1984 af interesse for immatri-

kulationen 1985. Man kan konstatere, at antallet af dispensater, der søgte immatrikulation i 1985 (98) ikke står i forhold til antallet af behandlede dispensationsansøgninger i 1983 og 1984 (930).

Fordelingen af optagelsespladserne blev foretaget af Dispensationsudvalget efter et individuelt skøn og en relativ vurdering. Bredt sagt er der i optagelsesgruppe III 2 % af pladserne til dispensater (dog 4 % til samfundsvidenskabelige studier).

Ligesom i tidligere år lagde man vægt på en kombination af det samlede dispensationsgrundlag og især karaktererne ved de krævede tillægsprøver. 81 dispensater blev indstillet til optagelse.

Der er en nærmere relation mellem antallet af godkendte og rettidige *udenlandske ansøgere* i årets løb og antallet, der søger immatrikulation, da de fleste har en eksamen, der enten er adgangsgivende (konventionslande) eller kan godkendes som adgangsgrundlag (dispensation). Et vist antal falder fra, dels fordi ikke alle består den krævede danskprøve, som skal være bestået inden optagelse, og måske dels fordi de søger andre studier. 2-4 % af optagelsespladserne kan tildeles udenlandske ansøgere. De fleste ansøgninger er til humaniora. Der har i årets løb været mange henvendelser og ansøgninger fra flygtninge fra Iran og andre lande om optagelsesmuligheder. Efter forhandlinger mellem uddannelsesinstitutionerne, Dansk Flygtningehjælp, Direktoratet for de videregående Uddannelser og Gymnasiedirektoratet er der fastlagt retningslinier om optagelse (der

forudsætter studentereksamen og mindst to års efterfølgende relevante universitetsstudier) og om henvisning til ét-årige gymnasiale indslusningskurser, som oprettes på landets gymnasier fra efteråret 1986. Herudover har man modtaget ca. 43 ansøgninger fra *danske statsborgere med studentereksaminer fra europarådslande og andre konventionslande*, hvis eksaminer omregnes til 13-skalaen til indplacering i gruppe I/II.

Fra tid til anden modtages klager over omregningssystemet, men gennemsnittet for de omregnede eksaminer er over 9.

Gæstestuderende

Ved udgangen af september har Dispensationskontoret modtaget ca. 65 ansøgninger om optagelse som *gæstestuderende*.

Som i tidligere år er der flest til studier ved Institut for nordisk Filologi og statsstipendiaterne udgør en stor andel af vore gæstestuderende.

2. Studievejledningen

Studievejledningen vejleder og informerer såvel de studerende, der er indskrevet ved universitetet som den store gruppe unge, der er i færd med at vælge uddannelse.

I året, der er gået, har der sammenlignet med de seneste år været en stigning i antallet af henvendelser til Studievejledningen. Især fra perioden fra april til august måned har der været en mærkbar stigning.

Ikke mindst de usikre beskæftigelsesudsigter, men også det stadigt mere komplicerede optagelsessystem, såvel til universitetsstudierne som til de øvrige videregående uddannelser har medført den større efterspørgsel efter informationsmateriale og vejledning i forbindelse med valg og selve ansøgningsproceduren.

Endvidere modtager Studievejledningen et stort antal henvendelser fra udlændinge, der ønsker nærmere oplysninger om uddannelsesmuligheder i Danmark. Der har i årets løb været en stigning i antallet af henvendelser fra udlændinge, der ønsker oplysninger om universitetsstudier.

I løbet af 1985 har Dispensationskontoret administreret 45 *ækvivaleringssager*. Heraf er 24 reelle ansøgninger fra 10 forskellige lande om ækvivalens eller meritoverførsel, der behandles i studienævnene.

Enkeltkurser

I det forløbne år er der læst 1584 enkeltkurser ved Københavns Universitet, det er en stigning i forhold til året før.

Som tidligere år blev ca. 50 % af kurserne læst ved Det humanistiske Fakultet, 35 % ved Det samfundsvidenskabelige Fakultet og 15 % ved Det naturvidenskabelige Fakultet.

Det mindre undervisningstilbud, som besparelser på universitetets budget har ført til, har bevirket, at der i år også har været flere afviste ansøgere fra enkeltkurser end i årene før. Således afvistes knap 8 % af ansøgningerne i forårssemestret, mens godt 17 % af ansøgningerne afvistes i efterårssemestret.

Studievejledningen deltager derudover i forskellige former for samarbejde med andre rådgivnings- og vejledningsinstanser, og der udarbejdes løbende studiestatistikker, undersøgelser m.v.

Endelig har Studievejledningen deltaget i forskellige kursusaktiviteter.

I forbindelse med vejledning og information til potentielle ansøgere udarbejder Studievejledningen fortsat skriftligt materiale. En stor del af dette materiale udsendes til erhvervsvejledere, gymnasier/hf-kurser m.v.

I det forløbne år har vejledningen af universitetets indskrevne studerende især været præget af de studerendes problemer omkring studieskift, orlov og valg af bifag, samt en stigning i økonomiske og sociale problemer set på baggrund af de utilstrækkelige støtteordninger, der findes for uddannelsessøgende.

Studievejledningen har mange henvendelser fra studerende, der ønsker råd og vejledning om valg af bifag i forbindelse med et hovedfagsstudium. Hovedproblemet for disse studerende

er i de fleste tilfælde, at finde frem til en fagkombination, der kan forventes at give beskæftigelse efter endt studium.

Det er især studerende indskrevet ved de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser – uddannelser med vanskelige beskæftigelsesmuligheder, der henvender sig til Studievejledningen. Imidlertid er det meget vanskeligt at pege på bestemte hoved- og bifagskombinationer, der vil kunne sikre ansættelse efter endt studieforbud. Fra Studievejledningens side følger man meget nøje udarbejdelsen af nye uddannelsesstilbud, specialiseringsstilbud m.v. I denne forbindelse kan det nævnes de mange nye humanistiske uddannelsesstilbud, der i løbet af efteråret 1984 startede undervisningen. Det drejer sig især om overbygningsbifagene. Studievejledningen har i løbet af foråret og sommeren 1985 mærket en stor interesse for disse overbygningsbifag.

Derudover har der været en stigende interesse for vejledning og information om universitetet fra en voksende gruppe vejledningssøgende, der i forvejen har gennemgået et uddannelsesforløb men som nu ønsker at blive indskrevet ved universitetet for en kortere eller længere periode for at efteruddanne sig og dermed forøge den enkeltes ansættelsesmuligheder.

Vejledningen af de unge, der er i færd med at vælge uddannelse, er fortsat vanskeliggjort af de begrænsede valgmuligheder. Selv med en god studentereksamen eller hf-eksamen kan det være uhyre svært at komme i gang med en uddannelse – herunder en universitetsuddannelse.

I løbet af foråret og sommeren 1985 har Studievejledningen haft mange henvendelser fra unge, der var i færd med at søge optagelse på et humanistisk studium. For det første har overgangen til den nye uddannelsesstruktur på humaniora medført mange henvendelser. For det andet har Studievejledningen haft mange henvendelser fra potentielle ansøgere vedr. konsekvenserne af omstruktureringen af humaniora – optagelsesområdet 1985.

Derudover har Studievejledningen igen i år haft mange forespørgsler om universitetets datalogiuddannelser.

Antallet af studiepladser til de videregående uddannelser er i 1985 lidt mindre sammenlignet med antallet af studiepladser i 1984. Som

tidligere år er et stort antal ansøgere med en adgangsgivende eksamen blevet afvist i 1985.

Antallet af afviste ansøgere fra de videregående uddannelser er steget i forhold til 1984.

For Studievejledningens vedkommende har man mærket stigning i antallet af afviste ansøgere. Antallet af vejledningssamtaler med afviste ansøgere er steget med ca. 20 % i forhold til 1984. En stor del af de afviste vejledningssøgende var ansøgere, der var blevet afvist fra humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Igen i 1985 indgik i vejledningen af afviste ansøgere forsøget med »Faglig Supplering«.

»Faglig Supplering« er et tilbud til ansøgere, der har fået tilsagn om optagelse i 1986, og som i den mellemliggende periode, efter aftale med universitetet, helt eller delvist kan erstatte erhvervs erfaring med et fagligt suppleringskursus. Interessen for »Faglig Supplering« har i 1985 været betydeligt større end i 1984.

I forbindelse med studiestarten fik Studievejledningen mange henvendelser fra indskrevne studerende med en række problemer af såvel studiemæssig som af social art, hvoraf kan nævnes problemer med at finde sig til rette på universitetet, boligproblemer, erhvervsarbejde m.v.

Tilsagnsordningen, der indførtes med optagelsen i 1983, videreførtes også med optagelsen i 1985. Den megen tvivl, der har været om denne ordnings reelle muligheder for at blive sikret en studieplads har medført mange henvendelser. Det kan konstateres, at hovedparten af ansøgere med tilsagn om optagelse i 1985 også benyttede sig af tilsagnet om en studieplads.

Endvidere samarbejder Studievejledningen med studie- og erhvervsvejledningerne rundt om i landet, da det ofte er hensigtsmæssigt at henvise vejledningssøgende til at søge råd og bistand andre steder f.eks. andre uddannelsesinstitutioner, Studenterrådgivningen m.v.

Studievejledningen står derudover for forskellige koordinerede opgaver, herunder planlægning og afvikling af de studieorienterede møder på gymnasieskoler og studenterkurser på Sjælland m.v.

I den kommende periode som en konsekvens af uddannelsesreformen forestår der for Studievejledningen et omfattende revisionsarbejde af informationsmaterialer primært om de humanistiske uddannelser.

3. Erhvervsvejledningen

Erhvervsvejledningens arbejde har i det forløbne år været præget af den vanskelige beskæftigelsessituation, som mange af de færdige kandidater møder, når de forlader universitetet. Det har dog kunnet mærkes, at den private sektor i løbet af året har ansat et stadigt stigende antal universitetskandidater.

Kandidater fra de mest arbejdsløshedstruede fag såsom humaniora, samfundsfag, biologi og geografi har søgt vejledning om beskæftigelsesmuligheder, jobsøgningsteknikker, udfærdigelse af ansøgninger, forberedelse til ansættelsessamtale, nyttige efteruddannelseskurser m.v.

Selv om hovedparten af de vejledningssøgende stadig er fra de ovennævnte fag, har det i det forløbne år vist sig, at flere og flere studerende fra de »hårde« naturvidenskabelige fag, fra jura, fra polit-studiet og fra medicin henvender sig for at få vejledning.

Det er bemærkelsesværdigt, at de studerende henvender sig på et stadigt tidligere tidspunkt i studiet, både for at forberede sig til overgangen til erhverv, men også for evt. at målrette studieafslutningen mod et bestemt arbejdsområde. Det er i årets løb ofte sket, at nystartede eller endog endnu ikke startede studerende har henvendt sig for at få vejledning om forskellige fags muligheder på arbejdsmarkedet om seks til ti år. Denne opgave har Erhvervsvejledningen søgt at løse efter bedste evne og med baggrund i diverse statistikker og prognoser, der findes tilgængelige.

Henvendelser om problemer med tilbagebetaling af studiegæld og rentetilskud har i det forløbne år været meget hyppige. Det har især kunnet bemærkes, at regeringens initiativer m.h.t. sanering af fradragsretten har bekymret mange studerende og færdige kandidater med studiegæld. Erhvervsvejledningen følger udviklingen nøje og ajourfører det vejledningsmateriale, som er blevet stillet til rådighed for vejledningssøgende over hele landet ved de videre-

gående uddannelsesinstitutioner.

Informationer om reglerne vedrørende indmeldelse i arbejdsløhedskasse og udbetaling af dagpenge samt informationer om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger er naturligvis meget efterspurgt.

Erhvervsvejledningen giver kollektiv vejledning på kurser, som udbydes hvert semester. Erhvervsvejledningen har i årets løb afholdt to kurser, hver af én uges varighed og seks kurser af én dags varighed. På kurserne søger Erhvervsvejledningen at få deltagerne, som er næsten-kandidater, til at anlægge en bredere synsvinkel på egne kvalifikationer og disses anvendelighed på arbejdsmarkedet. Derudover præsenteres deltagerne for forskellige jobsøgningsteknikker. På kurserne informeres om reglerne vedrørende overgangen fra studium til erhverv. Mange deltagere gør brug af Erhvervsvejledningens tilbud om individuel vejledning, når de senere står i jobsøgningssituationen.

Denne form for kurser har Erhvervsvejledningen udbudt de sidste fem år, og det kan med ret stor sikkerhed siges, at behovet først er dækket med to til fire ugekurser og seks til otte kurser af en til to dages varighed pr. år.

Erhvervsvejledningen har derudover planlagt og afholdt et kursus for 2. delsstuderende, der ønskede at komme i praktik i den private sektor, kurset blev afholdt i samarbejde med Studie- og Erhvervsvejledningsenheden ved Det humanistiske Fakultet.

Erhvervsvejledningen har i det forløbne år haft et velfungerende samarbejde med de erhvervsvejledninger, der findes ved de andre videregående uddannelsesinstitutioner. Erhvervsvejledningen har især bidraget til samarbejdet ved at producere skriftligt vejledningsmateriale, ajourføre de »gamle« pjecer og stadig producere nye, som er blevet brugt af studerende landet over.

4. Studenter- og studiestatistik

Vedrørende statistikker henvises til Statistikserien (Københavns Universitets Statistik), udgivet af Fællessekretariatet, Københavns Universitet.

Der er foreløbig udgivet følgende hæfter med nedennævnte indhold:

- I: Indeholder tabeller dels over bestand, dels over enkelte immatrikulationsår-gange.
- II: Indeholder tal for bestand, nyimmatrikulerede og studiestartere i samtlige fag 9 år tilbage.

III: Omfatter kandidatstatistikker fra enkelte fag.

IV: Indeholder en oversigt over tilgangen til de enkelte fag, fordelt på nyimmatrikulerede og studieskiftere, de nyimmatrikuleredes adganggrundlag og antal studiestartere senere end 1. oktober.

Hæfter ajourføres løbende.

Derudover udsendes årligt, specialanalyser vedr. bl.a. de studerendes sociale og økonomiske forhold.

5. Statens Uddannelsesstøtte

Stipendiekontoret har i 1984/85 af Statens Uddannelsesstøttes midler formidlet indtil 31/7-1985:

	Antal ansøgninger	Stipendier kr.	Statslån kr.	Statsgarant. lån, kr.
Stipendium alene	3.017	48.499.266		
Stipendium og statslån	2.728	48.975.350	24.260.604	
Stipendium, statslån og statsgaranterede lån	3.177	54.739.780	26.170.757	35.154.620
Statsgaranteret lån alene	2.421			78.618.838
Tildeling i alt	11.343	152.214.396	50.431.361	113.773.458

6. Kollegieforhold

Der er udført en række bygningsarbejder på Regensen, Borchs Kollegium, Elers Kollegium og Valkendorfs Kollegium for de midler, som er stillet til rådighed af Egmont H. Petersens Fond, Sonningfonden og Weimanns legat.

Der er foretaget en fornyet gennemgang af Regensens bygninger for en bevilling ydet gen-

nem boligministeriet, som led i behandlingen af sagen om tilskud til fundering af Regensens Krystalgadefløj.

Der er endnu ikke afgørelse om finansieringen af funderings- og eventuelle opretningsarbejder på Regensen.